

Nota van Antwoord zienswijzen
Besluit winningsplan Maasdiep en omgevingsvergunning Q16-Maas

Versie 31-10-2024

Kenmerk: V-40179 en V-47182

Volg-nr.	Ziensw-nr.	Onderdeel	Onderwerp Omgevingsvergunning Q16-Maas
4			<i>Negeren advies</i>
4a	0001	Zienswijze	Indiener verzoekt de argumentatie die is ingebracht in relatie tot het instemmingsbesluit ook mee te nemen als zienswijze op de ontwerp-omgevingsvergunning. Indiener stelt dat stikstof een zeer belangrijk onderwerp in de context van Milieu en Natuur is. Indiener verzoekt de AERIUS-berekening en Natuurtoets openbaar te maken en het advies van DCMR m.b.t. onderbouwing van de invoergegevens van de AERIUS-berekening op te volgen.
		Antwoord	Voor wat betreft de verwijzing naar de argumenten tegen het instemmingsbesluit, verwijst de minister naar de beantwoording onder 1b t/m 3 in de nota van antwoord. Deze reactie is van overeenkomstige toepassing op de voorbereiding van het besluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning. Naar aanleiding van het advies en deze zienswijze is in het definitieve besluit een paragraaf <i>Wet natuurbescherming</i> toegevoegd. De aanvraag is aangevuld met een nieuwe Aerijs-berekening. Een onderbouwing van de Invoergegevens maakt onderdeel uit van de relevante stukken die bij het besluit worden gepubliceerd.
4b	0001	Zienswijze	Indiener verzoekt het advies van SodM op te volgen en alsnog een m.e.r.-beoordelingsbesluit op te stellen in het kader van de voorliggende aanvraag.
		Antwoord	Overeenkomstig het advies van SodM is alsnog een m.e.r.-beoordelingsbesluit vastgesteld op basis van een door One Dyas ingediende aanmeldingsnotitie. Naar aanleiding hiervan heeft de minister geoordeeld dat geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld. Het m.e.r.-beoordelingsbesluit is als bijlage 3 aan het definitieve besluit gehecht. De aanmeldingsnotitie wordt met het definitieve besluit ter inzage gelegd.
		Conclusie	Naar aanleiding van zienswijzen 4a en 4b is het definitieve besluit deels gewijzigd. Er is een paragraaf <i>Wet natuurbescherming</i> toegevoegd aan het besluit. Er is tevens een aanmeldingsnotitie ingediend. Naar aanleiding daarvan heeft de minister een m.e.r.-beoordelingsbesluit vastgesteld, waarin geoordeeld is dat geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld. Dit is toegelicht in de paragraaf <i>Milieueffectrapportage</i> . Het m.e.r.-beoordelingsbesluit is als bijlage 3 aan het definitieve besluit gehecht. Zienswijze 4b geeft geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassing van het besluit.

5			<i>Klimaatverandering en schade</i>
5a	0001	Zienswijze	Indiener brengt namens zijn familie naar voren dat zij zich ernstige zorgen maken over de gevolgen van klimaatverandering. Voor de 73 jarige moeder van indiener, is de toenemende (kans op) hittegolven een extra bedreiging voor haar gezondheid en te verwachten levensjaren (in goede gezondheid). Indiener verwijst naar de uitspraak van het Europees Hof van de Rechten van de Mens (EHRM), d.d. 9 april 2024, inzake KlimaSeniorinnen. Hierbij oordeelde het EHRM dat de lidstaten op basis van de mensenrechten, verplicht zijn om maatregelen te treffen om klimaatverandering tegen te gaan. In dit kader vormt klimaatverandering een elementair deel van de afwegingen van een bestuurder. Volgens indiener heeft het EHRM geoordeeld dat artikel 8 van het EVRM inhoudt dat de staat mensen moet beschermen tegen de ernstige nadelige effecten van klimaatverandering op hun leven, gezondheid, welzijn en levenskwaliteit. De moeder van indiener woont in een bosrijke omgeving die volgens de klimaateffectatlas van het ministerie van I&W een verhoogd risico loopt op natuurbranden door klimaatverandering. Indiener is mede-eigenaar van een woning en de waarde van woningen in algemene zin wordt gedrukt door klimaatverandering. In de woonomgeving van indiener vormen natuurbranden en overstromingen een (groeiend) risico. Bij een dijkdoorbraak stroomt de straat ongeveer 1 meter onder water, de directe omgeving tot wel 3 meter. gigantische risico's die een serieuze bedreiging vormen voor de leefbaarheid (zie ook artikel 8 EVRM). De dochter van indiener is 10 en zij zal het meest profiteren van alle klimaatverbeterende (risico-mitigerende) maatregelen en zij zal het meest lijden onder de negatieve gevolgen van de ontwrichtende klimaatverandering. Zij rekent op een staat die zich houdt aan klimaatafspraken, het EVRM en andere wetgeving. Haar belang en het belang van haar mogelijke kinderen weegt op gelijke voet mee met dat van huidige belanghebbenden en bedrijven.
		Antwoord	De minister is op de hoogte van de genoemde KlimaSeniorinnen-uitspraak van het EHRM, waarbij voor het eerst een mensenrechtenschending is vastgesteld, omdat Zwitserland onvoldoende maatregelen had genomen om klimaatverandering tegen te gaan. Het EHRM oordeelde dat de lidstaten een ruime beoordelingsmarge hebben wat betreft de concrete maatregelen, maar dat het Zwitserse klimaatbeleid teveel hiaten vertoonde, zodat er sprake is van een schending van artikel 8 van het EVRM. Bij de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor mijnbouwactiviteiten is de minister gehouden om te toetsen aan wettelijke criteria en rekening te houden met de af te wegen belangen en relevante feiten. De minister onderschrijft het belang van de bestrijding van klimaatverandering en het behalen van de emissiedoelen uit de Klimaatwet. Tegelijkertijd is de minister gebonden aan de weigeringsgronden die zijn opgenomen in de Wabo.

			Formeel juridisch kunnen aspecten die niet genoemd worden in de toetsingsgronden, geen rol spelen in het besluit van de minister. Omdat de klimaatimpact van het winnen en het gebruik van koolwaterstoffen geen onderdeel is van het beoordelingskader, kan de minister een omgevingsvergunning niet om die reden weigeren. Dit neemt niet weg dat de minister in haar beleid streeft naar beperking van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland.
5b		Zienswijze	De maatschappelijke schade van dit project wordt begroot op € 1,75 mld, waarvoor de Nederlandse staat aansprakelijk is. Indieners worden op verschillende manieren geraakt (gezondheid, huizenwaarde, etc) en begroten hun aandeel in de schadepost als gelijk aan alle (17,8 mln) Nederlanders op. De schadepost per persoon komt op € 98,31, mocht dit project doorgang vinden. Indieners behouden zich het recht voor om in dit geval de schade, inclusief proceskosten en andere zaken, te verhalen op de Nederlandse staat.
			Voor wat betreft de verwijzing naar de mogelijke maatschappelijke schade door dit project ten gevolge van de keuze van de minister voor Nederlands gas ten behoeve van de energieleveringszekerheid, geeft de minister aan dat juist de energiecrisis het belang van binnenlandse energieproductie heeft aangetoond. De huidige besparingsmogelijkheden en alternatieven zijn onvoldoende om aan de Nederlandse energiebehoefte te voorzien. Verder is er geen sprake van een direct causaal verband tussen de door indiener omschreven geveerde schade en de beslissing van de staat om in te stemmen met deze gaswinning. Voor zover er schade optreedt ten gevolge van dit concrete mijnbouwproject is het volgende van belang. De aansprakelijkheid voor schade is geregeld in het Burgerlijk Wetboek. Hieruit volgt dat One Dyas aansprakelijk is voor schade die ontstaat door haar mijnbouwactiviteiten. Voor het geval One Dyas of diens rechtsopvolger betalingsproblemen heeft, failliet is verklaard of niet meer bestaat, heeft de overheid een Waarborgfonds Mijnbouwschade opgericht. Dit fonds is bedoeld als vangnet voor bewoners die schade hebben door mijnbouw, maar dit niet meer op het mijnbouwbedrijf of de rechtsopvolger kunnen verhalen. Om woningeigenaren en kleine bedrijven die schade hebben als gevolg van mijnbouw te ontzorgen, kunnen zij schademeldingen rechtstreeks indienen bij de Commissie Mijnbouwschade voor onafhankelijke beoordeling. Dit kan via de website www.commissiemijnbouwschade.nl. De Commissie Mijnbouwschade ontzorgt schademelders door onafhankelijk onderzoek te doen naar de omvang van de schade en of de schade veroorzaakt is door de mijnbouwactiviteit. De Commissie Mijnbouwschade brengt daarover advies uit aan zowel de schademelder als de mijnbouwonderneming.
		Conclusie	Bovenstaande zienswijzen met betrekking tot klimaatverandering en potentiële schade geven geen aanleiding om in het definitieve besluit wijzigingen aan te brengen ten opzichte van het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning.